

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

**ՓԱՍՏԱԲԱՆ ՄԻՔԱՅԵԼ ԱՐՏՈՒՇԻ ԱՀԱՐՈՆՅԱՆԻ ԴԻՄՈՒՄԻ ՀԻՄԱՆ ՎՐԱ
ՓԱՍՏԱԲԱՆԻ ՎԱՐՔԱԳԾԻ ԿԱՆՈՆԱԳՐՔԻ 1.4 ԿԵՏԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ
ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐ ՏԱԼՈՒ ՀԱՐՑԸ ՔՆՆԱՐԿԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ**

Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատի (**այսուհետ՝ Պալատ**) խորհուրդը, մասնակցությամբ Պալատի խորհրդի նախագահ Արա Զոհրաբյանի, խորհրդի անդամներ՝ Մելանյա Առուստամյանի, Էմին Բեգլարյանի, Պավել Գյուլումյանի, Ռուբեն Հակոբյանի, Արսեն Հարությունյանի, Հարություն Հարությունյանի, Կարեն Սարգսյանի և Մարինե Ֆարմանյանի, քննության առնելով փաստաբան Միքայել Արտուշի Ահարոնյանի (արտոնագիր № 2657) դիմումի հիման վրա Փաստաբանի վարքագծի կանոնագրքի 1.4 կետի վերաբերյալ պարզաբանում տալու մասին հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց՝

1. Դիմումի համառոտ բովանդակությունը.

Փաստաբան Միքայել Արտուշի Ահարոնյանը (**այսուհետ նաև՝ Դիմող**) 24.04.2019թ. դիմել է Պալատին (մուտք № 1392-21) վկայակոչելով Փաստաբանի վարքագծի կանոնագրքի 1.4 կետի պահանջները և հայցելով հետևյալ հարցի վերաբերյալ պարզաբանում.

- **Փաստաբանի վարքագծի կանոնագրքի 1.4 կետի սահմանումների մեջ առկա է «փաստաբանական գրասենյակ» հասկացությունը, այն է՝ փաստաբանական գրասենյակ- (1) առևտրային կազմակերպություն, որն իրականացնում է փաստաբանական գործունեություն և նրա կանոնադրական կապիտալում 100 տոկոս մասնակցություն ունի փաստաբանը, իսկ գործադիր մարմնի (գործադիր տնօրեն, տնօրեն, կոլեգիալ գործադիր մարմին) լիազորությունները իրականացնում է փաստաբանը(ները), կամ (2) անհատ ձեռնարկատեր փաստաբան, ով իրականացնում է փաստաբանական գործունեություն անձամբ կամ աշխատակազմի միջոցով, կամ (3) ոչ առևտրային կազմակերպություն, որն իրականացնում է փաստաբանական գործունեություն (...):**

- **Սույն հասկացության սահմանումից պարզ չէ, թե փաստաբանական գրասենյակի մասնաճյուղի դեպքում արդյո՞ք մասնաճյուղի կառավարիչը կամ ղեկավարը պետք է լինի ՀՀ փաստաբանների պալատի անդամ, փաստաբա՞ն,**

17 օգոստոսի 2021թ.

թիվ 12/24-Ա

թե՛ ոչ:

2. Պալատի խորհրդի դիրքորոշումը.

Պալատի խորհուրդը գտնում է, որ ՀՀ փաստաբանների պալատի ընդհանուր ժողովի կողմից 19.10.2019 թվականի թիվ 1-Լ որոշմամբ նոր խմբագրությամբ հաստատված Փաստաբանի վարքագծի կանոնագրքի (**այսուհետ՝ Փաստաբանի վարքագծի կանոնագիրք կամ Կանոնագիրք**) 1.4 կետի հինգերորդ ենթակետի մեկնաբանման իմաստով Փաստաբանական գրասենյակի մասնաճյուղի կառավարիչը (ղեկավարը) նույնպես պետք է ունենա փաստաբանի կարգավիճակ, հետևյալ պարզառաքանությամբ.

Փաստաբանի վարքագծի կանոնագրքի 1.4 կետի հինգերորդ ենթակետի համաձայն՝ փաստաբանական գրասենյակ է համարվում այն (1) առևտրային կազմակերպություն, որն իրականացնում է փաստաբանական գործունեություն և նրա կանոնադրական կապիտալում 100 տոկոս մասնակցություն ունի փաստաբանը, իսկ գործադիր մարմնի (գործադիր տնօրեն, տնօրեն, կոլեգիալ գործադիր մարմին) լիազորությունները իրականացնում է փաստաբանը(ները), կամ (2) անհատ ձեռնարկատեր փաստաբան, ով իրականացնում է փաստաբանական գործունեություն անձամբ կամ աշխատակազմի միջոցով, կամ (3) ոչ առևտրային կազմակերպություն, որն իրականացնում է փաստաբանական գործունեություն:

Ինչպես բխում է փաստաբանական գրասենյակի հասկացության ձևակերպումից առևտրային կազմակերպությունը փաստաբանական գրասենյակ համարվելու համար պետք է բավարարի երեք վավերապայմանների՝

1. այն պետք է իրականացնի փաստաբանական գործունեություն,
2. կազմակերպության կանոնադրական կապիտալում 100 տոկոս մասնակցություն պետք է ունենա փաստաբանը,
3. կազմակերպության գործադիր մարմնի (գործադիր տնօրեն, տնօրեն, կոլեգիալ գործադիր մարմին) լիազորությունները պետք է իրականացնի փաստաբանը (ները):

Նշված երրորդ պայմանից հետևում է, որ առևտրային կազմակերպություն հանդիսացող փաստաբանական գրասենյակի գործադիր մարմնի լիազորությունները պետք է իրականացվի բացառապես փաստաբան հանդիսացող ֆիզիկական անձի կողմից, իսկ կոլեգիալ գործադիր մարմնի առկայության դեպքում՝ դրանում կարող են ընդգրկվել բացառապես փաստաբանները: Այս պայմանը բացառում է փաստաբանական գրասենյակ համարվող առևտրային կազմակերպության գործադիր մարմնում փաստաբան չհանդիսացող անձի ներգրավումը: Կանոնագրքի այս դրույթի համաձայն՝ փաստաբան չհանդիսացող անձը չի կարող իրականացնել փաստաբանական գրասենյակի գործադիր մարմնի լիազորությունները կամ ընդգրկվել գործադիր կոլեգիալ մարմնում:

Փաստաբանական գրասենյակի հասկացության մեջ նման պահանջի (սահմանափակման) ամրագրումն առաջին հերթին նպատակ է հետապնդում երաշխավորել փաստաբանական գործունեության հիմնաքարը հանդիսացող փաստաբանի անկախությունը, որը երաշխավորվում է Սահմանադրությամբ, մի շարք միջազգային հանրաճանաչ փաստաթղթերով, «Փաստաբանության մասին» օրենքով և Կանոնագրքի դրույթներով:

Մասնավորապես, առևտրային կազմակերպություն հանդիսացող

փաստաբանական գրասենյակի գործադիր մարմինը, իրականացնելով գրասենյակի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումը, փաստացի օժտված է տնօրինչական (գործը փաստաբանին վարելու հանձնարարություն տալով), հսկողական (գործի ընթացքը հսկելու), ներկայացուցչական (օրինակ՝ գրասենյակի անունից պայմանագրեր կնքելու) գործառույթներով, և նրան ի պաշտոնե կարող է հասու լինել փաստաբանական գաղտնիք հանդիսացող տեղեկությունները:

Բացի այդ, փաստաբանական գրասենյակի ղեկավարի համար Կանոնագրքով սահմանվում է շահերի հակասության կամ դրա վտանգի բացառման կանոնների պահպանման, կանխարգելման պարտականություն: Նշված կանոնների պահպանման գործառույթը ևս ենթադրում է ղեկավարի կողմից փաստաբանական գաղտնիքի հասանելիություն: Ընդ որում, Կանոնագրքի 3.2.13 կետը նաև նախատեսում է կարգապահական պատասխանատվություն նշված պարտականությունների չկատարման համար, մինչդեռ խնդրո առարկա պահանջի (սահմանափակման) բացակայության դեպքում առևտրային կազմակերպություն հանդիսացող փաստաբանական գրասենյակի գործադիր մարմնի լիազորություններն իրականացնող կամ գործադիր կոլեգիալ մարմնում ընդգրկված ոչ փաստաբան անձի նկատմամբ չեն կարող կիրառվել պատասխանատվություն նախատեսող դրույթները, ինչը գործնականում կրկին անպիտան է դարձնում այդ դրույթներով պաշտպանվող հարաբերությունների պաշտպանության միջոցները:

ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 61-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն՝ մասնաճյուղ է համարվում իրավաբանական անձի գտնվելու վայրից դուրս տեղակայված նրա առանձնացված ստորաբաժանումը, որն իրականացնում է նրա բոլոր գործառույթները կամ դրանց մի մասը՝ ներառյալ ներկայացուցչության գործառույթները:

Նշված նորմից հետևում է, որ փաստաբանական գրասենյակի մասնաճյուղն իրականացնում է փաստաբանական գրասենյակի բոլոր գործառույթները կամ դրանց մի մասը՝ ներառյալ ներկայացուցչության գործառույթները: Հետևաբար, փաստաբանական գրասենյակի մասնաճյուղի ղեկավարի գործառույթներն ըստ էության նույնականանում է փաստաբանական գրասենյակի ղեկավարի գործառույթների հետ: Այդպիսի գործառույթները, վերևում նշված վերլուծությունների տրամաբանությամբ, ենթադրում է փաստաբանի կարգավիճակ ունեցող անձի անմիջական առնչություն: Հակառակ դեպքում, եթե առևտրային կազմակերպություն հանդիսացող փաստաբանական գրասենյակի մասնաճյուղի ղեկավարը չի հանդիսանում փաստաբան, ապա նրա նկատմամբ չեն կարող տարածվել Կանոնագրքի պահանջները, որոնք առաջադրված են փաստաբանների համար: Այս դեպքում, փաստաբանի անկախության, վստահորդների շահերի բախման, փաստաբանական գաղտնիքի պաշտպանության միջոցները գործնականում կարող են դառնալ անպիտան, իսկ դրանցով պաշտպանվող հարաբերությունները՝ խիստ խոցելի:

Այսպիսով, Կանոնագրքի կարգավորումների ընդհանուր տրամաբանության համատեքստում և ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 61-րդ հոդվածի 2-րդ կետի կարգավորումների համադրությամբ՝ Փաստաբանի վարքագծի կանոնագրքի 1.4 կետի հինգերորդ ենթակետով նախատեսված՝ առևտրային կազմակերպություն հանդիսացող փաստաբանական գրասենյակի գործադիր մարմնի լիազորությունները փաստաբանի կողմից իրականացնելու կամ գործադիր

կոլեգիալ մարմնում բացառապես փաստաբանների ընդգրկման առաջադրվող պահանջը (սահմանափակումը) տարածվում է նաև փաստաբանական գրասենյակի մասնաճյուղի ղեկավարի նկատմամբ:

Կանոնագրքի 1.3 կետի յոթերորդ պարբերության համաձայն՝ Պալատի խորհուրդն իրավասու է իր նախաձեռնությամբ կամ փաստաբանի դիմումի հիման վրա պարզաբանումներ տալ Փաստաբանի վարքագծի կանոնագրքի կանոնների մեկնաբանման և/կամ կիրառման վերաբերյալ: Պալատի խորհրդի որոշմամբ տրված պարզաբանումներն իրավական ուժ ունեն և հրապարակվում են Պալատի կայքում, եթե այդ որոշմանը կողմ է քվեարկել Պալատի խորհրդի առնվազն ինը անդամ...:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Փաստաբանության մասին» օրենքի 10-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 15-րդ կետի, Պալատի կանոնադրության 16.5-րդ կետի 34-րդ ենթակետի պահանջներով,

ՀՀ փաստաբանների պալատի խորհուրդը, խորհրդի անդամների 9 կողմ ձայներով,

ՈՐՈՇԵՑ՝

1. Փաստաբանի վարքագծի կանոնագրքի 1.4 կետի հինգերորդ ենթակետի մեկնաբանման վերաբերյալ տալ հետևյալ պարզաբանումները.

○ Փաստաբանի վարքագծի կանոնագրքի 1.4 կետի հինգերորդ ենթակետի մեկնաբանման իմաստով Փաստաբանական գրասենյակի մասնաճյուղի կառավարիչը (ղեկավարը) նույնպես պետք է ունենա փաստաբանի կարգավիճակ:

2. Սույն որոշումը հրապարակել ՀՀ փաստաբանների պալատի կայքում:

Հայաստանի Հանրապետության
փաստաբանների պալատի
խորհրդի նախագահ՝

Արա Զոհրաբյան

17 օգոստոսի 2021թ.
թիվ 12/24-Ա
ք. Երևան